

Bruselj, 14. april 2021
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0190(COD)

14146/1/20
REV 1 ADD 1

CULT 93
AUDIO 66
CADREFIN 461
RELEX 1020
IA 120
CODEC 1371
PARLNAT 154

UTEMELJITEV SVETA

Zadeva: Stališče Sveta v prvi obravnavi z namenom sprejetja UREDBE
EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vzpostavitvi programa
Ustvarjalna Evropa (2021–2027) in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1295/2013
– utemeljitev Sveta
– Svet sprejel 13. aprila 2021

I. UVOD

1. Evropska komisija je 30. maja 2018 sprejela predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa Ustvarjalna Evropa (2021–2027) in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1295/2013¹.
2. Evropski parlament je stališče v prvi obravnavi sprejel 28. marca 2019.
3. Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel 12. decembra 2018, Odbor regij pa 6. februarja 2019.
4. Svet se je na seji 20. decembra 2018 dogovoril o delnem splošnem pristopu (samo glede členov)². Odbor stalnih predstavnikov je 17. aprila 2019 odobril mandat za pogajanja z Evropskim parlamentom (za celotno besedilo z uvodnimi izjavami in člani)³. Začasni dogovor je bil dosežen 14. decembra 2020 na zadnjem od štirih trialogov.
5. Odbor stalnih predstavnikov je 18. decembra 2020 potrdil končni kompromis⁴, dosežen med trialogi.
6. Odbor Evropskega parlamenta za kulturo in izobraževanje (CULT) je 11. januarja 2021 odobril besedilo.

¹ Dok. 9170/18 + ADD 1.

² Dok. 15618/18 + ADD 1.

³ Dok. 7526/19.

⁴ Dok. 13848/20.

II. CILJ

7. Splošni cilji programa so varovanje, razvoj in promocija evropske kulturne in jezikovne raznolikosti ter dediščine, pa tudi povečanje konkurenčnosti in gospodarskega potenciala kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, predvsem avdiovizualnega. Posebni cilji vključujejo sodelovanje na evropski ravni, s čimer se podpira ustvarjanje evropskih del ter krepijo gospodarska, socialna in zunanja razsežnost evropskih kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, spodbujanje konkurenčnosti evropskega avdiovizualnega sektorja, sodelovanje v okviru politik in inovacije ter pluralnost medijev in medijska pismenost.
8. Struktura programa ostaja enaka strukturi predhodnega programa Ustvarjalna Evropa (2014-2020) s tremi ločenimi sklopi: sklop Kultura zajema kulturne in ustvarjalne sektorje, razen avdiovizualnega; sklop MEDIA je posvečen avdiovizualnemu sektorju, medsektorski sklop pa podpora večpodročnih ukrepov, ki zajemajo vse kulturne in ustvarjalne sektorje.

I. ANALIZA STALIŠČA SVETA V PRVI OBRAVNAVI

9. Parlament in Svet sta se na podlagi predloga Komisije pogajala, da bi lahko sklenila hitri dogovor v drugi obravnavi, utemeljen na stališču Sveta v prvi obravnavi, ki bi ga Parlament lahko odobril kot takega.
10. Stališče Sveta v prvi obravnavi vsebuje naslednje glavne elemente, o katerih sta sozakonodajalca dosegla dogovor v dialogih:

Ključna vprašanja

11. Upravljanje

Evropski parlament je izrazil pomisleke glede upravljanja programa in izrazil željo po varstvu pred pobudami, ki bi se začele med programskim obdobjem brez njegovega predhodnega soglasja. Sozakonodajalca sta se dogovorila, da bo v Prilogi I (*Opis ukrepov iz programa*) vsebinsko zelo podroben zaključen seznam ukrepov; tako je prožnost mogoča izključno na ravni izvajanja. Nove ukrepe je mogoče uvesti le s predlogom za spremembo uredbe, ki ga predloži Komisija. Tako je zagotovljeno, da sta pri politično pomembnih odločitvah med programskim obdobjem udeležena oba sozakonodajalca. Delovni programi se bodo sprejemali z izvedbenim aktom, programski odbor pa ostaja mehanizem nadzora s strani držav članic. Uporaba delegiranih aktov je predvidena za razvoj določb za okvir spremljanja in ocenjevanja, vključno s spremembami Priloge II za pregled ali dopolnitev kazalnikov.

12. Proračun

Dogovor so zakonodajalcev ustreza finančnim sredstvom, o katerih je odločil Evropski svet v okviru VFO za obdobje 2021–2027 (1 842 000 000 EUR v tekočih cenah), dopolnjenim z dodatno dodelitvijo 600 000 000 EUR v cenah iz leta 2018 (ki izhaja iz prilagoditve za posamezne programe, predvidene v členu 5 Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093).

So zakonodajalca sta se dogovorila tudi, da se isti model uporabi za porazdelitev osnovnih finančnih sredstev in dodatne dodelitve med sklopi: vsaj 33 % za cilj, ki ustreza sklopu Kultura, vsaj 58 % za cilj, ki ustreza sklopu MEDIA, in do 9 % za cilj, ki ustreza medsektorskemu sklopu.

13. Subjekti, katerim se lahko nepovratna sredstva dodelijo brez razpisa za zbiranje predlogov

Komisija je pri opredelitvi subjektov, upravičenih do sodelovanja v programu, predlagala dva subjekta, ki bi bila lahko upravičena do nepovratnih sredstev brez razpisa za zbiranje predlogov: Evropska filmska akademija (EFA) in Mladinski orkester Evropske unije (EUYO). Prvotno stališče Parlamenta je bilo podobno stališču Komisije, da bi bila EFA upravičena do neposredne podpore brez natečaja v posebnem kontekstu dejavnosti nagrade LUX, prvotno stališče Sveta pa je bilo manj ugodno in je izpostavljalo pošteno konkurenco kot predpogoj za dostop do javnih sredstev. Besedilo, dogovorjeno med pogajanci, ne predvideva, da bi bili upravičenci do nepovratnih sredstev določeni brez razpisov za zbiranje predlogov. Vendar pa je v njem med ukrepi, s katerimi se uresničujejo prednostne naloge sklopa MEDIA (Priloga I), izrecno navedena nagrada LUX. Kar zadeva EUYO, je v besedilu a) v uvodni izjavi 40 priznan njegov posebni status in b) v Prilogi I predvidena možnost za podporo temu telesu (podobna rešitev kot za nagrado LUX). Poleg tega je Komisija o EUYO predložila pismo o nameri.

14. Enaki konkurenčni pogoji

Glavni elementi, ki določajo stališče Sveta o tej zadevi, ki je bila predmet obširne debate, so:

- uporaba koncepta enakih konkurenčnih pogojev izključno za sklop MEDIA;
- priznavanje potrebe po upoštevanju razlik med državami glede produkcije in distribucije avdiovizualnih vsebin, dostopa do te vrste vsebin in trendov pri povpraševanju po njih ter zlasti njihovih jezikovnih in geografskih posebnosti;
- cilj, da se podpre evropske talente, ne glede na njihovo lokacijo, da bi bili aktivni preko meja in na mednarodni ravni;
- vključitev koncepta enakih konkurenčnih pogojev v dva kazalnika (ki kot taka zajemata pomembne elemente programa in se uporabljata za oceno njegove uspešnosti).

15. Obravnava glasbenega sektorja

Dogovorjeno besedilo vsebuje poenostavljeno uvodno izjavo 13 in poudarjeno navajanje glasbenega sektorja v uvodnem delu o sektorskih ukrepih v okviru sklopa Kultura. V skladu s tem, kar je predlagala Komisija, je za glasbeni sektor določeno, da so zanj potrebni zelo posebni sektorski ukrepi, podobno kot za knjižni in založniški sektor, arhitekturo in kulturno dediščino ter druge sektorje umetniškega ustvarjanja s specifičnimi potrebami.

16. Vključenost

V dogovorjeno besedilo je vključeno novo horizontalno navajanje vključenosti v program (v členu 3 – *Cilji programa*).

Druga vprašanja

17. Sozakonodajalca sta se dogovorila, da bosta ohranila logotip MEDIA, njegov vizualni simbol pa je v novi prilogi, ki je bila dodana besedilu.
18. Glede sodelovanja tretjih držav je v izidu pogajanj predvideno, da morajo vse tretje države, ki sodelujejo v sklopu MEDIA in medsektorskem sklopu programa, izpolnjevati pogoje iz direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah. V ustrezno utemeljenih primerih so lahko države iz evropske sosedске politike upravičene do odstopanja od te obveznosti. Za države Efte, ki so del EGP, države kandidatke in potencialne kandidatke, ki so v celoti sodelovale v programu za obdobje 2014–2020, bo uvedeno prehodno obdobje, da bodo lahko svojo nacionalno zakonodajo uskladile z revidirano direktivo o avdiovizualnih medijskih storitvah. Tretje države, ki sodelujejo samo v sklopu Kultura, imajo možnost, da ustanovijo operativni center programa.
19. Da bi bil zagotovljen horizontalni pristop Sveta k vsem zadevam, povezanim z VFO, je bilo spremenjenih več določb o vprašanjih, kot so vključitev trajanja programa, ki je usklajeno s časovnim okvirom VFO za obdobje 2021–2027, v člen 1, sodelovanje tretjih držav, zaščita finančnih interesov Unije, „Pečat odličnosti“, kumulativno in alternativno financiranje ter retroaktivnost.

II. SKLEPNA UGOTOVITEV

20. V stališču Sveta v prvi obravnavi je v celoti upoštevan kompromis, ki sta ga v pogajanjih dosegla Svet in Evropski parlament ob pomoči Komisije. Kompromis je s pismom z dne 15. januarja 2021, naslovljenim na predsednika Odbora stalnih predstavnikov, potrdila predsednica Odbora CULT Evropskega parlamenta. V pismu je navedla, da bo, če bo Svet Parlamentu uradno predložil dogovorjeno stališče, na plenarnem zasedanju priporočila, naj Parlament v drugi obravnavi brez sprememb sprejme stališče Sveta, potem ko ga bo pregledala pravnolingvistična služba.
-